

[Kyed.]

som Aarene 1916—20, for vi ved jo, i hvilket Kølvand disse Aar fulgte. Man maa nok betragte disse Aar som økonomisk usunde, der ikke kan benyttes som Bevis for § 18's Fortræffelighed, og jeg mener derfor, at vi naar til en mere nøgtern Bedømmelse ved at holde os til Aarene 1921—33, en Tid, hvor man ude omkring i Verden efter Krigen var begyndt at producere igen, og hvor den værste Hunger efter Varer er stillet, og hvor Formen for Handel igen har antaget Karakter af Konkurrence. Hvis man tager Aarene 1921—33 som en Helhed, viser den Opgørelse, der findes i Bemærkningerne, at der i alt i disse Aar fra Landbrugerne vilde være indbetalt til Fællespuljen 186 Mill. Kr., men i det samme Tidsrum vilde der have fundet en Udbetaling Sted paa 318 Mill. Kr. Der vilde altsaa have været et ganske betydeligt Underskud, hvis man havde lagt disse 12 Aar, hvad der vilde have været mere Rimelighed for, til Grund for Beregningen.

Der er et andet Forhold, der heller ikke maa forglemmes, naar man drøfter en saadan Ordning, og det er det, at den Tid, vi nu er inde i — og der er for Resten ingen af os, der ved, naar den ændres —, er en Tid med bunden Produktion for betydelige Dele af Landbruget. Det fremgaar tydeligt af de Udtalelser, man finder i Gældssaneringsudvalgets Betænkning Side 4, hvor det bl. a. anføres, at

„Rentabilitetsmulighederne er blevet forskellige fra Egn til Egn og for de forskellige Driftstyper og Størrelsesgrupper af Brug.“

Dette medfører, at der bliver store Afvigelser fra Gennemsnitsforrentningsprocenten for Landbrugerne, efter som Kornprisen er, efter som Fordelingen af Svinekort ligger fra det ene Aar til det andet mellem Landbrugerne indbyrdes, efter som man befinder sig paa Egne, der har Sukkerroedyrkning, eller man befinder sig i det magre Vestjylland, eller man befinder sig i Marskegne, hvor man er henvist til Kvægfordring alene, eller man i Jylland træffer en lille Plet, hvor der avles Kartoffler til en Kartoffelmelsfabrik, eller man uden for Jylland træffer andre, der har helt andre Produktionskaar, som maaske giver mindre Indtægt. Ser vi særlig paa Kvægbrug, ja, saa kan Landbrugerne

paa de Egne, der er henvist til Kvægfordring alene, udmærket godt have meget daarlige Aar med lave Kødpriser paa en Tid, hvor Smørprisen skaffer Brug med Malkekvæg en bedre Rentabilitet og omvendt. Men *alle* skal de betale i Forhold til den gennemsnitlige Forrentningsprocent, man faar beregnet paa Landøkonomisk Driftsbureau, og alle skal have Udbetaling af Fonden i Forhold dertil trods alle Forskelligheder og trods det, at nogle kan have vanskelige Aar i de Aar, hvor der skal indbetales til Fonden, og have gode Aar i de Aar, hvor der skal udbetales fra den.

Alt dette taarner sig op, naar man læser § 18, og man maa da spørge: Er det undersøgt, har man faaet alle disse Spørgsmaal klaret? Endelig maa hertil føjes, at Vejrligets Luner for Landbrugets Vedkommende er i højeste Grad bestemmende for Forrentningsprocentens Størrelse paa de forskellige Egne her i Landet. Tager man f. Eks. Aaret 1934, saa har jeg ladet mig fortælle, at Vendsyssel har haft en ualmindelig god Avl i Aar. Landbrugerne deroppe er underkastet de samme Prisstigninger som andre med Hensyn til de færdige Varers Værdi, og dette medfører vel nok, at man i Vendsyssel i Aar efter Forholdene faar en god Forrentningsprocent. Nu hørte vi forleden her i Tinget den højtærede Handelsminister og Medlemmer af dette høje Ting drøfte Sukkerroespørgsmaalet ud fra den Betragtning, at Sukkerroerne maa betales med en højere Pris, man maatte komme de vanskeligt stillede Egne til Hjælp, som grundet paa Tørken faar en meget ringe Avl. Gaar man til andre Egne, som ikke har Sukkerroer, men som Tørken ogsaa har plaget, ja, saa er de underkastet samme Prisvilkaar som Vendsyssel, men daarlige Græsforhold, meget ringe Roeavl m. m. for fleres Vedkommende og ringe Kornavl og Indhøstning af Straa medfører, at disse Egne faar en lav Forrentningsprocent — hvis de i det hele taget faar nogen — i Modsætning til de andre Egne, jeg her har peget paa. Alt saadant spiller ind og vil gøre en Bestemmelse som den, her er Tale om, vanskelig at gennemføre.

Alt taget i Betragtning staaer det for mig saaledes, at Lovforslagets § 18 kræver en indgaaende baade økonomisk og faglig Undersøgelse, og det maa være ensbetydende